

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'ECONOMIA I COMPETITIVITAT

11932 *Ordre ECC/2316/2015, de 4 de novembre, relativa a les obligacions d'informació i classificació de productes financers.*

I

L'existència d'informació veraç, suficient i comprensible sobre els productes i serveis oferts per les entitats financeres als seus clients constitueix un dels principis bàsics del dret dels mercats financers. Aquest principi elemental adquireix més importància encara si cal com més sofisticats i complexos són els béns i serveis que s'ofereixen als clients. Per aquesta raó, un dels objectius transversals i prioritaris en la regulació dels mercats financers ha estat, precisament, el de garantir que els clients de serveis financers disposin de tota la informació necessària per formar-se un judici de valor sobre els serveis d'inversió oferts i per comprendre els riscos que s'hi associen.

Tanmateix, malgrat els esforços fets tant en l'àmbit nacional com en l'àmbit de la Unió Europea, la realitat demostra que la falta de disponibilitat d'informació suficient i comparable, així com la presentació confusa o incompleta de la informació sobre els productes i serveis financers, continua sent una de les preocupacions més grans dels clients financers.

És cert que les diferents normes tuitives aprovades en els últims anys han incrementat notablement la informació que s'ha de posar a disposició del client i han establert l'obligació que la informació esmentada consti per escrit, de manera que es contribueix, en gran manera, a assegurar que els clients reben la informació necessària per contractar els productes i serveis financers. Tanmateix, la gran quantitat d'informació precontractual que a vegades s'ha de posar a disposició dels clients o clients potencials i l'absència d'un format comú per a la seva representació constitueixen dos factors que dificulten la comprensió adequada dels productes oferts i la seva comparació amb altres.

II

Certament, la regulació vigent, tant bancària com del mercat de valors, o la financeroactuarial, estableix la informació precontractual amb notable intensitat, encara que de manera parcialment fragmentada. A més, aquest conjunt normatiu respon, amb caràcter general, al tipus de «regulació per producte» que cerca unificar els requisits que han de complir determinats productes financers, de manera que les concretes obligacions d'informació varien de manera considerable entre productes. És suficient una lectura succinta de la normativa aplicable a aquestes obligacions d'informació per adonar-se que hi ha diferències rellevants quant a la informació a publicar o facilitar sobre cada producte, la seva forma de representació i el mitjà i moment de la seva transmissió al client final.

A això és necessari afegir que, moltes vegades, la informació es facilita en la pràctica sense un format homogeni, en un llenguatge excessivament tècnic, o que els documents precontractuals i publicitaris contenen massa informació i estan redactats i presentats de tal manera que és difícil distingir-hi la informació més rellevant. Tot això minva l'eficàcia i utilitat d'aquesta informació, atès que al client li és complicat comprendre adequadament el producte o servei ofert, comparar-lo amb altres de diferent naturalesa contractual però similar funció inversora, entendre adequadament els riscos que comporta i distingir els seus elements principals dels accessoris.

III

Les anteriors deficiències han posat de manifest la necessitat de dotar els clients financers de documentació precontractual estandarditzada que exposi, de manera fàcilment comprensible i visual, la informació imprescindible sobre cada producte, i ho faci en un mateix format homogeni i mitjançant un sistema de representació gràfic comú. Ara bé, no es tracta que aquestes noves eines substituïssin la informació precontractual de caràcter obligatori. La informació que exigeix la normativa vigent continua complint una funció essencial atès que permet adquirir un coneixement més profund sobre el producte o servei concret ofert i atès que, una vegada adquirit, aquesta informació passa a delimitar el contingut obligacional del contracte en qüestió. Per això, és important que aquestes noves eines complementin els actuals documents precontractuals, sense substituir-los.

Precisament ha estat aquesta la intenció del legislador europeu en aprovar el Reglament (UE) núm. 1286/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de novembre de 2014, sobre els documents de dades fonamentals relatives als productes d'inversió detallista vinculats i els productes d'inversió basats en assegurances. Aquest Reglament, aplicable a partir del 31 de desembre de 2016, crea un document de dades fonamentals que han d'elaborar els originadors de productes empaquetats o basats en assegurances amb un format i contingut homogenis, i en regula el subministrament amb la finalitat que aquests puguin comprendre i comparar les característiques fonamentals i els riscos dels productes esmentats.

IV

També a Espanya s'han fet passos que tendeixen a procurar una protecció més gran al client financer per part dels poders públics. Un primer pas el trobem a l'informe aprovat per la Subcomissió sobre la Transparència en la Informació dels Productes Financers i Hipotecaris de les Entitats de Crèdit, constituïda en el si de la Comissió d'Economia i Competitivitat del Congrés dels Diputats l'octubre de 2013, en què es destaca que el que és important «no és facilitar molta informació sinó la necessària perquè el client pugui conèixer l'abast del que signa» i es conclou que «s'han d'adoptar les reformes legislatives necessàries per limitar, de conformitat amb la normativa europea en preparació [], la informació precontractual o contractual a aquella que sigui necessària per a la comprensió del producte, i estandarditzar la forma de presentació d'aquesta mitjançant una tipografia concreta, amb advertències inequívokes dels riscos inherents al producte que es contracta». Així mateix, i pel que fa als productes d'inversió, l'informe recomana que «amb caràcter previ a la seva comercialització, s'han de classificar els productes per risc i complexitat. Aquesta classificació, per ser més gràfica, es podria fer mitjançant colors».

En aquest ordre de coses, la Comissió Nacional del Mercat de Valors va sotmetre recentment a consulta pública un projecte de circular sobre advertències relatives a instruments financers que incorporava «un sistema per advertir els clients detallistes sobre el risc i la complexitat dels instruments financers d'una manera molt senzilla i gràfica a través d'un indicador del risc que es complementa, si s'escau, amb senyals alertes en relació amb la liquiditat i la complexitat». El projecte de circular incloïa dins del seu àmbit d'aplicació objectiva tots els instruments financers de l'article 2 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors, a excepció de les participacions i accions d'institucions d'inversió col·lectiva.

En aquest sentit, és important destacar l'encert i l'oportunitat d'aquest projecte de circular, que, en desenvolupar aquest instrument d'informació certament innovador, respon adequadament a la creixent varietat i sofisticació dels instruments financers a què tenen accés els inversors detallistes. Tanmateix, per garantir la plena eficàcia transversal d'aquest instrument en tots els serveis i productes d'estalvi i inversió financers, es considera imprescindible estendre aquest sistema de classificació no només als instruments financers a què es refereix l'article 2 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre, sinó també, amb caràcter general, a tots els altres productes i serveis d'inversió i estalvi que estan a disposició dels

inversors detallistes en les seves entitats bancàries o empreses asseguradores. Per aquesta raó, és necessari superar les restriccions consubstancials a l'àmbit competencial de les circulars de la Comissió Nacional del Mercat de Valors i estendre l'aplicació d'aquest document d'informació precontractual estandarditzat tant als dipòsits bancaris com als productes d'assegurances amb finalitat d'estalvi, i als plans de pensions individuals i associats. En conseqüència, d'acord amb l'ordre legalment establert de distribució de competències en matèria politicofinancera i amb el principi de jerarquia normativa, l'establiment d'un sistema comú d'informació homogeni per a tots els productes d'inversió i estalvi s'ha de dur a terme mitjançant aquesta Ordre ministerial. Aquest sistema, encara que, òbviament, no impliqui cap garantia sobre el resultat final de la inversió, suposa, sens dubte, una eina addicional d'informació a l'inversor extremament útil.

V

Aquesta Ordre ministerial s'estructura en tres capítols i un annex. La seva redacció l'han presidit tres principis configuradors. En primer lloc, el principi de transversalitat, de conformitat amb el qual el sistema normalitzat d'informació i classificació s'ha d'elaborar per a tots els productes financers, ja siguin bancaris o propis del mercat de valors o del mercat d'assegurances i plans de pensions. En segon lloc, simplicitat, perquè la informació oferta ajudi els clients o potencials clients a comparar diferents productes i comprendre'n les característiques. I, finalment, homogeneïtat, perquè, a fi d'evitar divergències i millorar la protecció dels clients financers, la informació mínima requerida s'elabori i es representi gràficament en un únic format normalitzat.

Doncs bé, atenent aquests tres principis, el capítol I regula l'àmbit d'aplicació objectiu i subjectiu de l'Ordre ministerial. Quant als productes a què s'aplica, l'Ordre inclou els instruments financers que recull l'article 2 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre, els dipòsits bancaris, els productes d'assegurances de vida amb la finalitat d'estalvi i els plans de pensions individuals i associats.

No obstant això, queden exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Ordre els productes que comprèn l'àmbit d'aplicació del Reglament (UE) núm. 1286/2014, de 26 de novembre de 2014, com és el cas de les participacions de fons d'inversió, els productes d'assegurança de vida que tinguin un element d'inversió als quals és aplicable aquest Reglament i els productes i dipòsits estructurats, que disposen, a partir del 31 de desembre de 2016, d'una regulació específica, destinada a fer que els clients i potencials clients puguin comprendre i comparar les característiques fonamentals i els riscos dels productes esmentats, inclòs a aquests efectes un indicador de risc amb un format i contingut homogenis. El fet que aquesta regulació encara estigui pendent de desplegament en l'àmbit comunitari i que, com assenyala el Reglament (UE) núm. 1286/2014, de 26 de novembre de 2014, la informació que se subministri als inversors detallistes respecte a aquest tipus de productes s'ha de coordinar a escala europea justifiquen aquesta exclusió.

Igualment, s'exclou el deute públic de l'àmbit objectiu d'aplicació, atesa la garantia de les administracions públiques de què disposen que fa que la seva classificació sigui la d'actiu d'elevada liquiditat i solvència als efectes de la normativa prudencial i, en particular, del Reglament 575/2013/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, i pel qual es modifica el Reglament 648/2012/UE.

Així mateix, queden excloses d'aquesta Ordre les assegurances col·lectives que instrumenten compromisos per pensions, els plans de previsió social empresarial, els contractes d'assegurances concertades pels plans de pensions per a la cobertura de riscos i prestacions del pla, en no anar adreçats a la comercialització al mercat detallista, així com les modalitats d'assegurança de vida que preveu l'article 3 de l'Ordre ECC/2329/2014, de 12 de desembre, per la qual es regula el càlcul de la rendibilitat esperada de les operacions d'assegurança de vida que tenen en comú el fet de presentar essencialment un component biomètric.

El capítol I també regula l'àmbit d'aplicació subjectiva de l'Ordre, que inclou tant les entitats financeres espanyoles susceptibles de comercialitzar aquest tipus de productes com les entitats estrangeres que ho facin en territori espanyol mitjançant sucursal, agent o en règim de lliure prestació de serveis. Finalment, l'àmbit d'aplicació de l'Ordre s'acaba de definir mitjançant dues normes de tancament: primer, l'Ordre s'aplica només en relació amb la comercialització de productes a clients no professionals i, segon, s'eximeix del seu compliment la prestació del servei de gestió discrecional i individualitzada de carteres, atès que en aquests casos és l'empresa qui pren les decisions d'inversió a compte del client.

En el capítol II es regula l'anomenat «indicador de risc», que les entitats han de facilitar al client o client potencial quan li prestin serveis d'inversió o comercialitzin un producte financer. L'esmentat indicador s'elabora i es representa gràficament de conformitat amb el que disposa l'annex i classifica el producte financer en qüestió en alguna de les 6 categories que preveu l'Ordre. A més, en aquest capítol també s'estableixen les alertes sobre liquiditat i sobre la complexitat del producte, que únicament s'han d'incloure en la informació a lliurar al client o potencial client en cas que concorrin algunes de les circumstàncies que preveu expressament l'articulat de l'Ordre ministerial. Quant a la comercialització a distància dels productes financers, es necessita expressament, en nom de la claredat normativa, que l'indicador de risc i les alertes sobre la liquiditat i la complexitat es facilitin al client potencial abans de contractar els productes esmentats, de conformitat amb el que estableix l'article 7 de la Llei 22/2007, d'11 de juliol, sobre comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors.

En l'últim capítol, que porta per rúbrica «Normes d'ordenació, disciplina i supervisió», es recull el règim aplicable a cadascun dels respectius àmbits materials dels serveis financers sobre els quals es projecta.

Finalment, l'annex inclou la representació gràfica de l'indicador de risc i de les advertències sobre la liquiditat i complexitat de cada producte, a més de determinades normes de caràcter tècnic.

VI

Aquesta Ordre es dicta en ús de les habilitacions que confereixen expressament al ministre d'Economia i Competitivitat l'article 5 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit; els articles 209 i 210 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre; l'article 64 i la disposició final segona del Reial decret 217/2008, de 15 de febrer, sobre el règim jurídic de les empreses de serveis d'inversió i de les altres entitats que prestin serveis d'inversió i pel qual es modifica parcialment el Reglament de la Llei 35/2003, de 4 de novembre, d'institucions d'inversió col·lectiva, aprovat pel Reial decret 1309/2005, de 4 de novembre; l'article 96.3 de la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores; l'article 105 del Reglament d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, aprovat pel Reial decret 2486/1998, de 20 de novembre, i la disposició final segona del Reial decret 2486/1998; la disposició final tercera del text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2002, de 29 de novembre, i l'article 48.1 i 101.5 del Reglament de plans i fons de pensions, aprovat pel Reial decret 304/2004, de 20 de febrer.

En virtut d'això, amb l'informe previ del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques elaborat de conformitat amb l'article 24.3 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern; i d'acord amb el Consell d'Estat,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

1. Aquesta Ordre ministerial té per objecte garantir un nivell de protecció adequat al client o potencial client de productes financers mitjançant l'establiment d'un sistema normalitzat d'informació i classificació que l'adverteixi sobre el seu nivell de risc i li permeti triar els que s'adeqüin més bé a les seves necessitats i preferències d'estalvi i inversió.

2. Per aquesta finalitat, les entitats han de lliurar als seus clients o clients potencials un indicador de risc i, si s'escau, unes alertes per liquiditat i complexitat.

Article 2. *Àmbit objectiu.*

1. Aquesta Ordre és aplicable als productes financers següents, sense perjudici del que estableix l'apartat 2 d'aquest article:

- a) Els instruments financers que recull l'article 2.1 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre.
- b) Els dipòsits bancaris, inclosos, entre d'altres, els dipòsits a la vista, d'estalvi i a termini.
- c) Els productes d'assegurances de vida amb finalitat d'estalvi, inclosos els plans de previsió assegurats.
- d) Els plans de pensions individuals i associats.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, queden exclosos de l'àmbit aplicable d'aquesta Ordre els productes financers següents:

a) Les assegurances col·lectives que instrumenten compromisos per pensions, els plans de previsió social empresarial, els contractes d'assegurances concertades pels plans de pensions per a la cobertura de riscos i prestacions del pla i les modalitats d'assegurança de vida que preveu l'article 3 de l'Ordre ECC/2329/2014, de 12 de desembre, per la qual es regula el càlcul de la rendibilitat esperada de les operacions d'assegurança de vida.

b) El deute públic emès per l'Estat, les comunitats autònomes i les entitats locals, igual que el deute que suposi l'exposició enfront del sector públic sempre que compleixi amb els requisits que fixa l'article 56.2 del Reial decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desplega la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit. Igualment, queda exclòs de l'àmbit aplicable d'aquesta Ordre el deute emès per les institucions, òrgans o organismes de la Unió Europea i els governs centrals, autoritats regionals o locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres de la Unió Europea, anàlegs als espanyols que indica aquesta lletra.

c) Els productes financers subjectes al Reglament (UE) núm. 1286/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de novembre de 2014, sobre els documents de dades fonamentals relatives als productes d'inversió detallista vinculats i els productes d'inversió basats en assegurances.

d) Les participacions i accions d'institucions d'inversió col·lectiva subjectes al Reglament 583/2010/UE de la Comissió, d'1 de juliol de 2010, pel qual s'estableixen disposicions d'aplicació de la Directiva 2009/65/CE del Parlament Europeu i del Consell pel que fa a les dades fonamentals per a l'inversor i a les condicions que s'han de complir en facilitar-se aquestes dades o el fullet en un suport durador diferent del paper o a través d'un lloc web; o a la Circular 2/2013, de 9 de maig, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sobre el document amb les dades fonamentals per a l'inversor i el fullet de les institucions d'inversió col·lectiva.

Article 3. Àmbit aplicable subjectiu.

1. Aquesta Ordre ministerial és aplicable a les entitats següents quan prestin serveis d'inversió o comercialitzin, en territori espanyol, algun dels productes financers que preveu l'article 2 a clients o clients potencials a què es refereix l'apartat 4:

a) A les empreses de serveis d'inversió que preveu l'article 143 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre, incloses les persones físiques que tinguin la condició d'empreses d'assessorament financer, així com a les entitats autoritzades per a la prestació de determinats serveis d'inversió i serveis auxiliars, en virtut de l'article 145 de la Llei esmentada.

b) A les entitats de crèdit subjectes a la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit.

c) Als establiments financers de crèdit, subjectes al títol II de la Llei 5/2015, de 27 d'abril, de foment del finançament empresarial.

d) A les entitats asseguradores subjectes a la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores.

e) A les entitats gestores de fons de pensions subjectes al text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2002, de 29 de novembre.

2. Aquesta Ordre ministerial també és aplicable a les entitats següents quan prestin serveis d'inversió o comercialitzin, en territori espanyol, algun dels productes financers que preveu l'article 2 a clients o clients potencials:

a) Les sucursals a Espanya de les entitats que preveu l'apartat anterior, que estiguin autoritzades en un Estat membre de la Unió Europea o en un tercer Estat.

b) Les entitats que preveu l'apartat anterior que estiguin autoritzades en un Estat membre de la Unió Europea, quan operin a Espanya mitjançant un agent establert en territori nacional.

c) Les entitats que preveuen les lletres a), b), i d) de l'apartat anterior que estiguin autoritzades en un Estat membre de la Unió Europea, quan operin a Espanya en règim de lliure prestació de serveis.

d) Les entitats que preveu l'apartat anterior que estiguin autoritzades en un Estat no membre de la Unió Europea, quan operin a Espanya sense sucursal.

CAPÍTOL II

Obligacions d'informació i classificació de productes financers

Secció 1a. Obligacions

Article 4. Obligacions d'informació i classificació.

1. Les obligacions d'informació i classificació de productes financers que preveu aquest capítol són aplicables a les entitats a què es refereix l'article 3.1 i 2, en els supòsits següents:

a) Quan prestin serveis d'inversió.

b) Quan comercialitzin de manera directa o mitjançant altres canals de venda els productes financers a què es refereix l'article 2.

Les entitats originadores i els emissors dels productes financers que preveu l'article 2 també estan subjectes a les obligacions d'informació i classificació de productes financers que preveu aquest capítol quan prestin serveis d'inversió sobre els productes financers o els comercialitzin.

2. No obstant això, les obligacions que conté aquesta Ordre ministerial no són aplicables a:

a) La prestació per les entitats referides en aquest article del servei de gestió discrecional i individualitzada de carteres que preveu l'article 140.d) del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre.

b) Les relacions de les entitats esmentades amb clients o clients potencials que tinguin la consideració de clients professionals d'acord amb l'article 205 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre.

Secció 2a. Indicador de risc

Article 5. Classificació de productes en virtut de l'indicador de risc.

1. Les entitats han de facilitar un indicador de risc del producte financer actualitzat en el moment del seu lliurament d'acord amb el que estableix l'article 10, que s'ha d'elaborar i representar gràficament de conformitat amb el que disposa aquesta Ordre ministerial, i a aquest efecte els productes financers es classifiquen en les classes següents:

a) Classe 1. Aquesta classe inclou els productes financers següents:

1r Els dipòsits bancaris en euros oferts per entitats de crèdit a què es refereix l'article 2.1.b).

2n Els productes d'assegurances amb finalitat d'estalvi, inclosos els plans de previsió assegurats.

b) Classe 2. En aquesta classe s'inclouen tots els instruments financers de caràcter no subordinat denominats en euros que disposin almenys d'un compromís de devolució del 100 per cent del principal invertit amb un termini residual igual o inferior a 3 anys. L'instrument financer o, si no n'hi ha, l'entitat originadora, emissora o garant d'aquests compromisos, ha de disposar d'una qualificació creditícia de nivell 1, segons que defineix l'apartat 2 de l'article 6.

c) Classe 3. En aquesta classe s'inclouen tots els instruments financers de caràcter no subordinat denominats en euros i que disposin almenys d'un compromís de devolució del 100 per cent del principal invertit amb un termini residual superior a 3 i igual o inferior a 5 anys. L'instrument financer o, si no n'hi ha, l'entitat originadora, emissora o garant d'aquests compromisos ha de disposar d'una qualificació creditícia de nivell 2, segons que defineix l'apartat 2 de l'article 6.

d) Classe 4. En aquesta classe s'inclouen tots els instruments financers de caràcter no subordinat denominats en euros que disposin almenys d'un compromís de devolució del 100 per cent del principal invertit amb un termini residual superior a 5 anys i igual o inferior a 10 anys. L'instrument financer o, si no n'hi ha, l'entitat originadora, emissora o garant d'aquest compromís, ha de disposar d'una qualificació creditícia de nivell 2, segons que defineix l'apartat 2 de l'article 6.

e) Classe 5. En aquesta classe s'inclouen:

1r Instruments financers de caràcter no subordinat denominats en euros i que disposin d'un compromís de devolució del 100 per cent del principal invertit amb un termini residual superior a 10 anys. L'instrument financer o, si no n'hi ha, l'entitat originadora, emissora o garant d'aquest compromís, ha de disposar d'una qualificació creditícia de nivell 2, segons que defineix l'apartat 2 de l'article 6.

2n Instruments financers de caràcter no subordinat denominats en euros que disposin d'un compromís de devolució d'almenys el 90 per cent del principal invertit amb un termini residual igual o inferior a 3 anys. L'instrument financer o, si no n'hi ha, l'entitat originadora, emissora o garant d'aquest compromís ha de disposar d'una qualificació creditícia de nivell 2, segons que defineix l'apartat 2.

f) Classe 6. En aquesta classe s'inclouen la resta dels productes financers que defineix l'article 2 i que no preveu cap altra classe.

Article 6. *Qualificacions creditícies.*

1. Per a la determinació de les classes que estableix l'article anterior, es tenen en compte les qualificacions del producte financer; si no n'hi ha, les de l'originador o emissor, i, si de cas hi manquen les dues anteriors, les del garant.

2. Als efectes d'aquest article, són qualificacions les emeses per les agències de qualificació externes registrades o certificades de conformitat amb el Reglament (CE) núm. 1060/2009 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de setembre de 2009, sobre les agències de qualificació creditícia, de la manera següent:

a) Nivell 1. Es refereix a un rang específic de les qualificacions creditícies atorgades a llarg termini per les agències de qualificació externes equivalent a BBB+ o superior.

b) Nivell 2. Es refereix a un rang específic de les qualificacions creditícies atorgades a llarg termini per les agències de qualificació externes equivalents a BBB- o BBB.

3. En cas que una mateixa emissió, emissor, originador o garant disposi de dues o més qualificacions creditícies no equivalents de diferents agències de qualificació externes cal atènyer-se a la més freqüent i, si no n'hi ha, a la qualificació creditícia inferior.

Secció 3a. Alerta sobre liquiditat

Article 7. *Alerta sobre la liquiditat.*

1. Les entitats inclouen, a més de l'indicador de risc, si s'escau, una alerta actualitzada al moment del seu lliurament d'acord amb el que estableix l'article 10 sobre les possibles limitacions respecte a la liquiditat i sobre els riscos de venda anticipada del producte financer, que s'ha d'elaborar i representar gràficament de conformitat amb el que disposa aquesta Ordre.

2. A aquests efectes, les entitats han de tenir en compte les circumstàncies següents:

a) Existència d'un compromís de devolució d'una part o de tot el principal invertit o dipositat a venciment.

b) Que el producte financer no es negociï en un mercat regulat, en sistemes multilaterals de negociació o en sistemes organitzats de contractació.

c) Que no hi hagi un procediment alternatiu de liquiditat per al producte financer ofert per l'originador, emissor o un tercer.

d) Existència de comissions o penalitzacions per la devolució anticipada d'una part o de tot el principal invertit o dipositat o pel rescat del producte d'assegurança de vida amb finalitat d'estalvi.

e) Existència de terminis de preavis mínims per sol·licitar la devolució anticipada del principal o el rescat del producte d'assegurança de vida amb finalitat d'estalvi.

f) Caràcter no reemborsable del dret consolidat fins a l'esdeveniment d'alguna de les contingències o, si s'escau, en els supòsits excepcionals de liquiditat o disposició anticipada, d'acord amb la normativa de plans i fons de pensions.

g) En el cas d'assegurances de vida amb finalitat d'estalvi, vinculació del dret de rescat al valor de mercat dels actius assignats.

h) En el cas de plans de pensions individuals i associats, valoració dels drets de mobilització, de les prestacions i dels supòsits excepcionals de liquiditat a valor de mercat dels actius del fons de pensions.

Article 8. *Contingut de l'alerta sobre liquiditat.*

L'alerta a què es refereix l'article anterior es facilita de conformitat amb l'apartat 5 de l'annex i consisteix en una o, si s'escau, diverses de les frases següents:

a) Quan es produeixi la circumstància que descriu l'apartat 2.a) de l'article anterior i no sigui aplicable la lletra c) del mateix apartat: «El compromís de devolució del capital (o, si s'escau, del xx% del capital) només és a venciment i la venda anticipada pot provocar pèrdues».

b) Quan es produeixi la circumstància que descriu l'apartat 2.a) de l'article anterior i no sigui aplicable la lletra c) de l'article anterior, en l'àmbit d'actuació de les entitats a què es refereix l'article 3.1.d) i e): «El capital garantit només és a venciment i la mobilització o l'exercici del dret de rescat implica una penalització que pot provocar pèrdues».

c) Quan no hi hagi cap compromís de devolució d'una part o de tot el principal invertit i es produeixin simultàniament les circumstàncies que descriuen l'apartat 2.b) i c) de l'article anterior: «La venda o cancel·lació anticipada no és possible o pot implicar pèrdues rellevants».

d) Quan es produeixi la circumstància que descriu l'apartat 2.d) de l'article anterior: «El reemborsament, rescat o la devolució anticipada d'una part o de tot el principal invertit estan subjectes a comissions o penalitzacions».

e) Quan es produeixi la circumstància que descriu l'apartat 2.e) de l'article anterior: «El reemborsament, rescat o la devolució anticipada d'una part o de tot el principal estan subjectes a un termini de preavís mínim».

f) Quan es produeixin les circumstàncies a què es refereix l'apartat 2.f) de l'article anterior: «El cobrament de la prestació o l'exercici del dret de rescat només és possible en cas d'esdeveniment d'alguna de les contingències o supòsits excepcionals de liquiditat que regula la normativa de plans i fons de pensions».

g) Quan es produeixin les circumstàncies a què es refereix l'apartat 2.g) de l'article anterior: «El valor del dret de rescat o mobilització depèn del valor del mercat dels actius assignats i pot provocar pèrdues rellevants».

h) Quan es produeixin les circumstàncies a què es refereix l'apartat 2.h) de l'article anterior: «El valor dels drets de mobilització, de les prestacions i dels supòsits excepcionals de liquiditat depèn del valor de mercat dels actius del fons de pensions i pot provocar pèrdues rellevants».

Secció 4a. Alerta sobre complexitat

Article 9. Alerta sobre la complexitat.

1. Les entitats inclouen, a més de l'indicador de risc i, si s'escau, l'alerta sobre la liquiditat, una alerta actualitzada al moment del seu lliurament d'acord amb el que estableix l'article 10 sobre la complexitat dels productes financers que siguin complexos, que s'ha d'elaborar i representar gràficament de conformitat amb el que disposa aquesta Ordre.

2. Als efectes de l'alerta que preveu aquest article, tenen la consideració de productes complexos:

a) Els instruments financers considerats complexos en virtut del que disposa l'article 217 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre.

b) Els altres que, després d'una anàlisi específica, determini el Banc d'Espanya, la Comissió Nacional del Mercat de Valors o la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions en els seus respectius àmbits de competències. Les entitats referides a l'article 3.1 i 2 disposen d'un termini màxim de 10 dies des de la publicació d'aquesta decisió per incorporar l'advertència corresponent.

3. El text de l'alerta sobre complexitat és, de conformitat amb l'apartat 6 de l'annex, el següent:

«Producte financer que no és senzill i pot ser difícil de comprendre.»

Secció 5a. Requisits formals

Article 10. *Lliurament de l'indicador de risc i de les alertes sobre liquiditat i complexitat.*

L'indicador de risc i, si s'escau, les alertes sobre liquiditat i complexitat s'han d'incloure:

a) En les comunicacions publicitàries sobre els productes financers que incloguin informació concreta sobre les seves característiques i riscos.

b) En la descripció general de la naturalesa i els riscos del producte financer que s'hagi de facilitar als clients o potencials clients amb caràcter previ a l'adquisició d'acord amb el que estableixen les disposicions següents:

1r L'article 64 del Reial decret 217/2008, de 15 de febrer, sobre el règim jurídic de les empreses de serveis d'inversió i de les altres entitats que presten serveis d'inversió i pel qual es modifica parcialment el Reglament de la Llei 35/2003, de 4 de novembre, d'institucions d'inversió col·lectiva, aprovat pel Reial decret 1309/2005, de 4 de novembre.

2n L'article 6 de l'Ordre EHA/2899/2011, de 28 d'octubre, de transparència i protecció del client de serveis bancaris.

3r L'article 105 del Reglament d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, aprovat pel Reial decret 2486/1998, de 20 de novembre.

4t Els articles 48.1 i 101.2 del Reglament de plans i fons de pensions, aprovat pel Reial decret 304/2004, de 20 de febrer.

Article 11. *Representació de l'indicador de risc i de les alertes sobre la liquiditat i sobre la complexitat.*

1. L'indicador de risc i les alertes sobre la liquiditat i la complexitat s'han de representar gràficament utilitzant les figures dels apartats 1, 5 i 6 de l'annex.

2. La utilització d'aquestes figures ha de complir amb els requisits mínims següents:

a) Les figures s'incorporen a la part superior del primer full de les comunicacions publicitàries o de la informació sobre el producte financer quan es faci per escrit o en un mitjà que en permeti la reproducció.

b) La mida de les figures i dels textos ha de ser adequat a la mida del document per assegurar que siguin clarament visibles i llegibles per al client o client potencial.

c) Els colors utilitzats per a cada classe de l'indicador de risc atenen el que estableix l'apartat 2 de l'annex.

3. La correspondència dels productes financers amb una classe determinada de l'indicador de risc s'ha de representar gràficament mitjançant un pentàgon orientat cap a la dreta i de color negre que apunti el pentàgon de color de la seva classe corresponent, de conformitat amb la figura que inclou l'apartat 1 de l'annex d'aquesta Ordre ministerial.

4. No obstant això, les entitats poden substituir la figura de l'apartat 1 de l'annex per la figura de l'apartat 3 de l'annex; en aquest cas, la correspondència dels productes financers amb una classe determinada de l'indicador de risc que preveu l'apartat 1 de l'annex s'ha de representar gràficament mitjançant la indicació numèrica de la classe a què pertany el producte financer en la part del numerador de la fracció, i el denominador ha de romandre sempre constant en el nombre 6. En aquest supòsit, els colors utilitzats per a l'indicador de risc atenen el que estableix l'apartat 4 de l'annex, i la figura de l'apartat 3 de l'annex ha d'anar acompanyada de la llegenda:

«Aquest nombre és indicatiu del risc del producte, en què 1/6 és indicatiu del mínim risc i 6/6 del màxim risc.»

5. Quan el suport utilitzat per proporcionar la informació sobre el producte financer o l'utilitzat en les comunicacions publicitàries no permeti la reproducció de les figures de l'indicador de risc i de les alertes, s'ha d'informar el client o client potencial d'aquestes mitjançant la descripció del nombre de classes que componen l'escala de riscos, el nombre

i el color de l'assignada al producte financer d'acord amb l'apartat 3, i les alertes sobre la liquiditat i complexitat corresponents. En les comunicacions publicitàries només és necessària la seva inclusió quan incloguin informació concreta sobre les seves característiques i riscos.

Article 12. Comercialització a distància i altres formes de comercialització.

1. Quan el producte financer s'ofereixi o es contracti per correu, catàleg, Internet, venda telefònica o qualssevol altres mitjans a distància, l'indicador de risc i les alertes sobre la liquiditat i la complexitat s'han de facilitar al client o potencial client abans de contractar-lo, de conformitat amb el que estableix l'article 7 de la Llei 22/2007, d'11 de juliol, sobre comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors.

2. Les entitats han d'estar en condicions d'acreditar que, abans de contractar un producte financer a distància, el client potencial ha rebut l'indicador de risc i, si s'escau, les alertes sobre la liquiditat i la complexitat.

Article 13. Advertència sobre la cobertura de dipòsits bancaris per fons de garantia de dipòsits.

Les entitats han d'incorporar al costat de l'indicador de risc dels productes financers als quals es refereix l'article 2.1.b) una advertència que ha d'incloure la identitat del fons de garantia de dipòsits a què estigui adherida l'entitat i l'import màxim que garanteix.

CAPÍTOL III

Normes d'ordenació, disciplina i supervisió

Article 14. Normes de disciplina.

1. Les disposicions que conté aquesta Ordre es consideren, en funció de la naturalesa jurídica de les entitats que prestin el servei d'inversió o comercialitzin el producte financer i del tipus de producte financer:

a) Normes d'ordenació i disciplina de les entitats de crèdit i dels establiments financers de crèdit de conformitat amb el que disposa l'article 5.4 de la Llei 10/2014, de 26 de juny,

b) Normes d'ordenació i disciplina del mercat de valors de conformitat amb el que disposa l'article 271 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre,

c) Normes d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, de conformitat amb el que disposa la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores.

d) Normes d'ordenació i supervisió dels plans i fons de pensions de conformitat amb el que disposa el text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2002, de 29 de novembre.

2. El règim específic que estableix aquesta Ordre s'aplica sense perjudici de la legislació general sobre consumidors i usuaris.

Disposició addicional primera. No-increment de la despesa pública.

Les mesures que inclou aquesta norma no poden suposar un increment de dotacions ni de retribucions ni d'altres despeses de personal.

Disposició addicional segona. Activitat supervisora.

Les autoritzacions que en matèria d'emissió de fullets atorgui la Comissió Nacional del Mercat de Valors respecte a productes financers sotmesos al que disposa aquesta Ordre

ministerial no exclouen que el resultat final de la inversió difereixi entre productes de la mateixa classe o fins i tot que el de classes inferiors pugui ser pitjor que el de classes superiors.

Disposició addicional tercera. *Indicador de risc de plans de pensions.*

Quan el producte financer que comercialitzen les entitats sigui un pla de pensions dels que recull l'article 2.1.d), les entitats han de facilitar, en substitució de l'indicador de risc que preveu l'article 5, un altre d'elaborat, calculat i representat d'acord amb el que està establert per a l'indicador sintètic de risc als apartats 4 i 6 de la norma quarta de la Circular 2/2013, de 9 de maig, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sobre el document amb les dades fonamentals per a l'inversor i el fullet de les institucions d'inversió col·lectiva.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les normes del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Ordre ministerial.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquesta Ordre es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.6a, 11a i 13a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat les competències exclusives sobre legislació mercantil, bases de l'ordenació de crèdit, banca i assegurança, i bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, respectivament.

Disposició final segona. *Facultats de desplegament.*

El Banc d'Espanya, la Comissió Nacional del Mercat de Valors i la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions poden dictar les disposicions necessàries per a la correcta execució i aplicació d'aquesta Ordre ministerial en els seus àmbits de competències respectius.

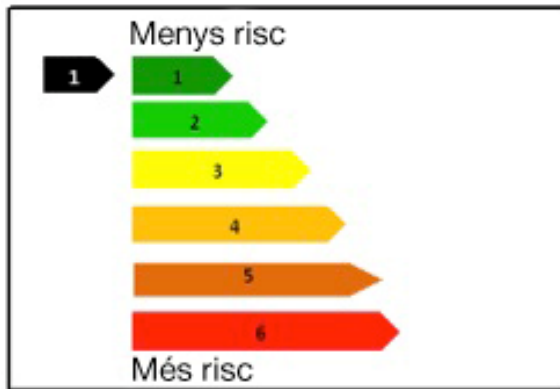
Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquesta Ordre entra en vigor al cap de tres mesos de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 4 de novembre de 2015.–El ministre d'Economia i Competitivitat, Luis de Guindos Jurado.

ANEXO

1. La figura que ha de representar l'indicador de risc al qual es refereix l'article 11.1 ha d'adoptar la forma següent:

2. Els colors utilitzats per a cada classe de l'indicador de risc de l'apartat anterior atenen els següents paràmetres RGB:

Classe 1: 0-153-0

Classe 2: 0-204-0

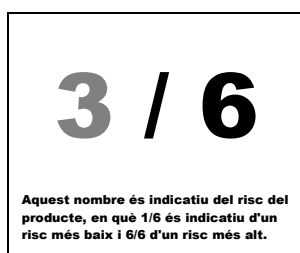
Classe 3: 255-255-0

Classe 4: 255-192-0

Classe 5: 227-108-10

Classe 6: 255-0-0

3. La figura que ha de representar l'indicador de risc al qual es refereix l'article 11.4 ha d'adoptar la forma següent:

4. Els colors utilitzats per a l'indicador de risc de l'apartat anterior atenen els següents paràmetres RGB:

Nombre indicatiu del risc del producte concret: 189-189-189

Resta de la figura: 0-0-0

5. Les entitats han de marcar amb una "x" les opcions que, si s'escau, corresponguin:

“ El compromís de devolució del capital (o, si s'escau, del xx% del capital) només és a venciment i la venda anticipada pot provocar pèrdues”.

“🔒 El capital garantit només és a venciment i la mobilització o l'exercici del dret de rescat implica una penalització que pot provocar pèrdues”.

“🔒🔒 La venda o cancel·lació anticipada no és possible o pot implicar pèrdues rellevants”.

“🔒🔒 El reemborsament, rescat o la devolució anticipada d'una part o de tot el principal invertit estan subjectes a comissions o penalitzacions”.

“🔒🔒 El reemborsament, rescat o la devolució anticipada d'una part o de tot el principal estan subjectes a un termini de preavís mínim rellevant.”

“🔒🔒 El cobrament de la prestació o l'exercici del dret de rescat només és possible en cas d'esdeveniment d'alguna de les contingències o supòsits excepcionals de liquiditat que regula la normativa de plans i fons de pensions”.

“🔒🔒 El valor del dret de rescat o mobilització depèn del valor de mercat dels actius assignats i pot provocar pèrdues rellevants.”

“🔒🔒 “El valor dels drets de mobilització, de les prestacions i dels supòsits excepcionals de liquiditat depèn del valor de mercat dels actius del fons de pensions i pot provocar pèrdues rellevants”.

6. L'alerta sobre la complexitat ha d'adoptar la forma següent:

“! Producte financer que no és senzill i pot ser difícil de comprendre”.